Woensdag 29 Mei 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4822

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.
Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

V. S. lenen $ 1370 millioen aan Frankrijk.

Byrnes weerlegt Molotovs aantijgingen.

Tsjang Kai Sjek neemt de leiding in Mantsjoerijse campagne.

MEVROUW ROOSEVELT VOOR VRIJE VOORLICHTING.

Mevrouw Eleanor Roosevelt, Voorzitster van de commissie der Verenigde Naties voor menselijke rechten, verklaarde voor de Economische en Sociale Raad, dat de vrijheid van voorlichting en informatie absoluut noodzakelijk is. Zij zeide, dat slechts vrije voorlichting aan het volk van wat er gebeurt een ware publieke mening kan vormen. En slechts de publieke mening kan een handvest van rechten van kracht maken. Haar commissie stelde een handvest van menselijke rechten voor. Mevrouw Roosevelt zeide, dat volgens de commissie de vrijheid van informatie alle soorten overbrengingsmiddelen omvat — de radio, boeken, de film, tijdschriften en de pers in het algemeen.

Een rapport van een subcommissie over de status der vrouwen werd uitgebracht door Mevrouw Bodil Begtrup van Denemarken. Zij stelde voor dat de Verenigde Naties een conferentie zouden beleggen over de status der vrouwen en dat de regeringen die thans geen volledig kiesrecht aan vrouwen toekennen zulks doen (New York, (AP) 28.5)

SPANJE HEEFT HET RECHT.

Het Spaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken verklaarde, dat Spanje het recht heeft een onderzoek in te stellen naar de atomaire energie en de competentie van de Verenigde Landen niet kan erkennen in zaken welke Spanje betreffen (Madrid, (AP) 28.5).

GEEN COMMENTAAR.

De Spaanse verklaring betreffende experimenten om atomaire energie te ontwikkelen werd voor kennisgeving aangenomen door de leden van het subcomité van de Veiligheidsraad die een onderzoek instellen inzake Spanje. De Braziliaanse afgevaardigde Pedro Leao Velloso leverde geen commentaar en Oscar Lange van Polen zeide slechts „dank u". Gireal deelde Maandag aan het subcomité mede, dat hij niet van mening was dat Spanje zich gebonden voelde aan de internationale overeenkomsten over de atomaire energie, aangezien — naar hij zeide — Spanje een land is dat zich aan de internationale wetten niets gelegen laat liggen. Hij beweerde dat in 1945 een groep geleerden van Berlijn in Spanje kwam en sommigen hunner specialisten zijn op het gebied van „zwaar water" waarmede zij bommen willen maken. Hij zeide, dat zij experimenten deden in de provincie Almeria (New York, (AP) 28.5).

GEZEGENDE OUDERDOM.

Halil Aga M. Aga, die beweerde 157 jaar oud te zijn, is te Sayca overleden. De man zou dus in de achttiende eeuw geboren zijn (Istanboel, (AP) 28.5).

NIEUWE MINISTER VAN VOEDSELVOORZIENING

De nieuwe Britse Minister van Voedselvoorziening John Strachey heeft zijn taak aangevat met de belofte dat hij zal zorgen voor meer fruit om het diëet te verbeteren. Ook zeide hij met de grootste openhartigheid het goede en slechte nieuws over de voedseltoestand te zullen mededelen. Op zijn eerste persconferentie na zijn benoeming in opvolging van Sir Ben Smith zeide Strachey, dat 215.000 kisten met Australische en Nieuw Zeelandse appels Woensdag zouden aankomen om in Londen en de omliggende graafschappen te worden gedistribueerd. Hij gaf uiting aan de hoop dat men een grote hoeveelheid sinaasappelen in de komende zomer zou kunnen invoeren uit Zuid-Afrika en Brazilië (Londen, (AP) 28.5).

MUSSOLINI'S LIJK VERVOERD?

Een Savoia Marchetti transportvliegtuig werd Maandag gestolen op het vliegveld Forlandini nabij Milaan en een bericht aan het nieuwsblad „Espersio" opperde de mogelijkheid dat het grote vliegtuig het stoffelijk overschot van Mussolini naar onbekende bestemming — mogelijk Spanje — heeft vervoerd (Rome, (AP) 28.5).

DE TOESTAND IN CHINA.

Generaal Tsjou En Lai heeft beweerd, dat Tsjang Kai Sjek persoonlijk de leiding van de campagne der regeringstroepen in Mantsjoerije heeft overgenomen. Hij zeide, dat de situatie in Mantsjoerije een critieke wending heeft genomen. De verklaring werd door Tsjou En Lai afgelegd enkele uren nadat het Centrale Nieuwsagentschap de verovering van de belangrijke stad Kilin door de nationale troepen van de communisten meldde.

In Peiping meldde het onafhankelijke nieuwsblad „Sjlh Tsjieh Jon Pao" dat de regeringstroepen Liaoyuan veroverd hebben — een spoorwegknooppunt ten Noord-Westen van Szepingkai. De troepen rukten toen Noordwaarts op naar Woloengtoen. Tsjou's verklaring is de eerste noot welke de hoopvolle atmospheer verstoort, welke gedurende de laatste dagen merkbaar was in China. De communistische leider onderhandelt namens zijn partij met de regeringsautoriteiten en Generaal Marshall.

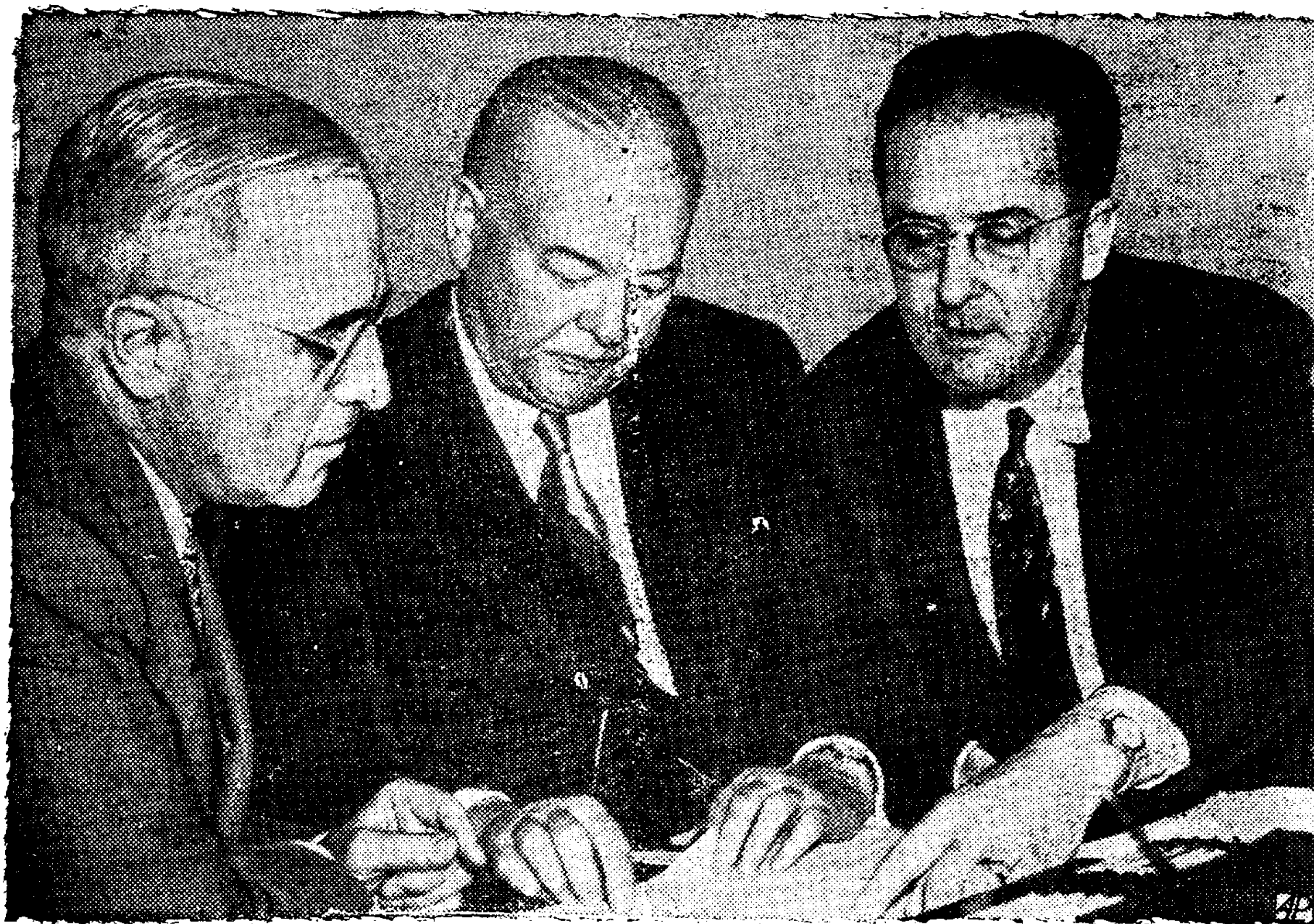
Terwijl hij sprak troffen de leden van een derde partij — de Democratische Liga — voorbereidingen om de besprekingen met de Kuomintang te hervatten (Nanking, (AP) 29.5).

HET GESCHIL BYRNES—MOLOTOV.

In Washington beidt men de reactie op Byrnes' vierkante uitspraak over Molotovs beschuldigingen aan zijn adres en dat der Verenigde Staten. Byrnes' logenstraffing werpt de vraag op wat er zal gebeuren met de toch al gespannen verhoudingen tussen de Verenigde Staten en Sovjet-Rusland in verband met vredesmogelijkheden in Europa. Zoals men zich herinnert heeft Molotov Maandag aan de Verenigde Staten en Groot Britannië verweten dat zij een anti-Russisch blok hadden gevormd bij de conferentie te Parijs.

In zijn antwoord betichtte Byrnes Rusland niet van kwade trouw, maar hij las van een stenografisch opgemaakt verslag van de Internationale Conferentie te Londen, Moskou en Parijs. Byrnes had deze hoofdpunten te melden: er bestaat geen Brits-Noordamerikaans plan om Duitsland gedurende 25 jaren ontwapend te houden, maar in Parijs liet Molotov op 16 Mei weten dat Stalin wel voor zulk een overeenkomst gevoelde. Dit ontkende Molotov jongstleden Maandag. Rusland krabbelde terug van het plan, waarmede Molotov aanvankelijk had ingestemd, omdat het plan ook zou omvatten een grondig onderzoek in alle vier bezettingszones van Duitsland, de ontwapening van het Duitse leger en de afbraak van oorlogstuigfabrieken.

Instede van ronduit te zeggen, dat Molotov zich vergist had inzake Stalins mening en het 25-jarig verdrag om Duitsland ontwapend te houden, zeide Byrnes alleen dat hij tevreden, dat men Molotov onjuist had aangehaald of dat er een misverstand was. Molotovs aantijgingen stonden in de „Pravda" (Washington, (AP) 29.5).

Oud-President Herbert Hoover (midden), die thans als Voedsel Ambassadeur van Truman naar Zuid-Amerika is, voert voor zijn vertrek besprekingen met President Truman en den Secretaris van Landbouw Clinton P. Anderson in het Witte Huis.

USA-LENING AAN FRANKRIJK.

De Verenigde Staten hebben 1.370.000.000 dollar aan Frankrijk geleend om het te helpen met een reconstructie-program van vier jaren. Leon Blum tekende de economische en financiële overeenkomst met Byrnes en den Noordamerikaansen Secretaris van de Schatkist Fred M. Vinson (Washington, (AP) 29.5).

FRANSE ONTKENNING.

Het Franse persagentschap ontkende in een bericht uit Saigon de berichten als zouden Franse troepen actief zijn op Siamees gebied (Parijs, (AP) 28.5).

OVERWINNING VOOR DE SOCIALISTEN?

Politieke waarnemers in Parijs zeiden, dat de Noordamerikaans-Franse leningovereenkomst beschouwd wordt als een zege voor de Socialisten, die zich gesteld zien voor de verkiezingen voor een nieuwe Constituante op 2 Juni (Parijs, (AP) 29.5).

FRANSE ECONOMIE NORMALE PEIL.

Gouin heeft op zijn eerste persconferentie medegedeeld, dat de Frans-Noordamerikaanse leenovereenkomst de Franse staathuishoudkunde naar de normale stand van zaken zou terugbrengen (Parijs, (AP) 29.5).

LUCHTLIJN ENGELAND — ZUID AMERIKA.

De Britse regering heeft toestemming verleend aan de Argentijnse staatsluchtlijn Fama om een proeflijn te openen tussen Buenos Aires en Groot-Britannië. Op hun vlucht mogen de Argentijnse vliegtuigen ook de Britse bezittingen op het Westelijk halfrond aandoen (Londen, (AP) 29.5)

GEEN ONDERHANDELINGEN MET DENEMARKEN.

Het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat geen onderhandelingen plaats vinden met Denemarken voor de vestiging van Noordamerikaanse bases in Groenland (Washington, (AP) 28.5).

SULTANS VAN MALAKKA ONTEVREDEN.

Acht sultans van Malakka vroegen om zo vroeg mogelijke passage per vliegtuig naar Londen om persoonlijk bij den Koning te protesteren tegen de hergroepering van negen staten op het schiereiland Malakka. Deze zouden in een Malakkese unie komen onder de nieuwe grondwet. Dr. Granman zeide bij zijn bespreking van de discussies te Londen, dat het zeer wenselijk is dat de Malakkese heersers en de regering zo spoedig mogelijk met elkander kunnen spreken om uit de impasse te geraken (Singapore, (AP) 29.5).

ECONOMIE ITALIË EN ZUID-AMERIKA.

Het kortelings in Rome opgerichte comité voor economische betrekkingen tussen Italië en Latijns-Amerika vernam gisteren van zijn secretaris Arturo Cappa dat de Latijns-Amerikaanse markten zich ten zeerste moeten beperken om de waarde te bepalen van de uitwerking der oorlogsjaren. Cappa meende dat er van een massa-uitwijking van Italianen naar Latijns-Amerika geen sprake kon zijn, maar dat enkele Zuidamerikaanse landen wel geschoolde arbeiders en boeren zouden verwelkomen (Rome, (AP) 29.5).

INFANTA NAAR ROME.

De Infanta Maria Cristina de Bourbon, zuster van Don Juan, is hedennacht uit Parijs, waar zij incognito vertoefde, naar Rome vertrokken (Parijs, (AP) 29.5).

SPAANS RAPPORT VRIJDAG KLAAR.

Het rapport nopens de Spaanse quaestie, te maken door een subcomité van de Verenigde Naties, zal Vrijdag as. klaar zijn (New York, (AP) 29.5).

STEENKOOLSTAKING.

De besprekingen tussen Krug en Lewis inzake de steenkoolstakingen duren voort. Een vergadering moest uitgesteld worden, omdat geen van de twee klaar was met de voorbereidselen ertoe. Uit Washington verluidt nochtans dat de regering en Lewis op de voornaamste punten tot overeenstemming zijn gekomen over een contract voor bruinkool.

het nieuws van vandaag

De missie van Leon Blum naar Washington heeft succes gehad. Reeds enkele maanden geleden ging de Franse Socialist naar de Noordamerikaanse hoofdstad in een poging een lening los te krijgen, teneinde de heropbouw van zijn land te helpen bekostigen. Met veel fanfare heeft men nu in Parijs bekend gemaakt, dat men erin geslaagd is om een leenovereenkomst voor 1370 millioen dollar met de Verenigde Staten te tekenen. Men had voorspeld, dat de overeenkomst er zou komen, doch blijkbaar wachtte de Noordamerikaanse regering een gunstig tijdstip af waarop de toezegging zou worden gedaan. Dit schijnt men dus een gunstig ogenblik te achten. Zondag aanstaande worden immers verkiezingen gehouden in Frankrijk voor een nieuwe Constituante (ook in Italië worden dan verkiezingen gehouden). De Verenigde Staten hopen zo te voorkomen, dat er velen voor de Communisten zullen stemmen, die immers toenadering met de Sovjet Unie zoeken. Bovendien is er juist een quaestie tussen de Westelijke mogendheden en de Sovjet Unie over de mislukte Parijse conferentie. Molotov legde Maandag nog een verklaring af om te zeggen, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten een „offensief" tegen Rusland ondernemen. Byrnes heeft deze aantijgingen gisteravond op een persconferentie ontkend en las daarbij voor uit de notulen van vergaderingen, die tussen de grote mogendheden gehouden werden. Het is te begrijpen dat deze beweringen over en weer nogal wrijving veroorzaken tussen de grote mogendheden. Bevin van Groot Britannië schijnt ook nog een verklaring in petto te hebben. Men kan niet verwachten dat hij zal zwijgen op de Russische beschuldigingen.

Mag de Franse regering dus blij zijn om deze Noordamerikaanse steun, van de andere kant zal zij het zeker niet prettig vinden, dat Thailand het bij de Veiligheidsraad der Verenigde Naties heeft aangeklaagd wegens agressie. De Verenigde Naties weten echter niet goed wat zij met het geval moeten aanvangen. Thailand behoorde officieel tot de vijanden en is geen lid van de Verenigde Naties. Frankrijk was bondgenoot in de krijg en is wel lid.

Over het algemeen gelooft men, dat de Frans-Siamese grensincidenten niet zulk een vaart zullen lopen. Meer belangstelling heeft men voor de campagne in Mantsjoerije waar Tsjang Kai Sjek persoonlijk de leiding genomen schijnt te hebben om de communistische troepen terug te werpen.

Uit Nederlands Indië komt de laatste dagen niet veel nieuws. Het is er wonderlijk stil. De Indonesiërs zullen er toch geen rekening mee houden dat Van Mook morgen 52 jaar wordt? Of zullen zij hem dan een verrassing bezorgen?

Het „Voorlopig Verslag" biedt weinig nieuws.

Geen concrete plannen; Wix' aanwezigheid in de Staten aan niets te bemerken.

Het eerste voorlopig verslag van de nieuwe staten is er. Elders in dit blad publiceren wij enkele stukken eruit. Zoals men ziet bieden de Algemene Beschouwingen eigenlijk weinig nieuws. Wij hadden van de zo geheel anders samengestelde Staten iets geheel anders verwacht, dingen waar wij het mee eens zouden zijn of die wij niet zouden aanvaarden, maar in elk geval dingen die anders waren dan wat wij tot nu toe gewend waren. Nu het stuk er eenmaal is zijn wij teleurgesteld. Zoals de lezer zien kan worden er geen nieuwe ideeën in geopperd. Het is hetzelfde gepraat over allerlei details als de telefoon, de studiebeurzen en de dammen. Iets constructiefs missen wij. Waar blijven de enorme beloften die door de verschillende partijen bij de verkiezingscampagne zijn geuit. Waaraan kan men nu bemerken dat Richard J. Wix in de Staten zit? Er wordt met geen woord van verschillende om oplossing roepende problemen inzake de Surinamers gerept. En als men denkt met een nieuw plan te komen, zoals — overigens ook al een detailquaestie — een pijpleiding naar St. Michielsbaai, dan is dat...... een herhaling van het verzoek dat de Curaçaose R.K. Partij allang geleden heeft gedaan. Trouwens de pijpleiding is er al en binnen een paar dagen is er water.

Daar de Algemene Beschouwingen geen enkele principiële lijn hebben, moeten wij ons ook tot enkele feitelijke punten beperken.

Zo is daar het ABC-bedrijf, welks aandelen nog steeds niet gedistribueerd zijn, ook al is aan de chauffeurs indertijd voorrang beloofd.

Daar is de vreemde historie, waar de Staten op wijzen, dat het parkeerterrein voor het Gouvernementshuis, nog steeds gesloten blijft, ook al heeft de Gouverneur bij de opening der Staten al gezegd, dat dergelijke oorlogsmaatregelen zouden verdwijnen. De Staten wijzen niet op de gemakkelijke aanlegsteiger voor de veerpont, die eveneens aan het Gouvernementsplein is gelegen en vele misstanden op de Handelskade voorkomt. Waarom blijft dat alles gesloten? Ook zouden wij willen vragen waarom de Staten verzuimen erop te wijzen dat een straatweg, waaraan een openbare instelling als het Hoofdpostkantoor gelegen is, op bepaalde uren van de dag met gewapende schutters wordt afgezet, zodat burgers er niet kunnen passeren en hun brieven halen. Vooral met de toeneming van het luchtverkeer moet in deze misstand voorzien worden. Wie werkelijk kwaad zou willen, kan dat ook wel onder de huidige omstandigheden. Men kan de schutters desnoods laten staan, maar iemand die op het Fortplein zijn moet, doorlaten. Eventueel zou men de naam kunen laten vragen, hoewel dit onzes inziens ook minder gepast is.

De Staten zeggen dat het niet de bedoeling is de 2¼ millioenen, die als vrijwillige bijdrage aan Nederland gestuurd wordt elk jaar te continueren, een geste die naar wij bespeurden inderdaad aanhang vindt, hoewel er zeker meer zijn die deze bijdrage wel wensen voort te zetten voor de opbouw van het land waaraan Curaçao zoveel te danken heeft, o.a. dat Nederlands kapitaal en werkkracht (de olie) aan ons gebiedsdeel die grote welvaart hebben gegeven, welke Curaçao alleen nimmer had kunnen bereiken.

Over den Procureur-generaal hoort men enkele insinuerende uitlatingen, dat de man „zich met talrijke zaken inlaat die niet des procureurs zijn". Wij geven toe, dat de Procureur-generaal zeer grote volmachten heeft, maar als men zo iets zegt, is het den Staten waardiger die zaken waar de Procureur-generaal zich mede inlaat stuk voor stuk te noemen. Zoals het er nu staat, is het kindergepraat.

Men kan bijvoorbeeld bestrijden dat de Procureur-generaal mensen kan interneren, toelating kan weigeren of uitwijzing gelasten, bevoegdheden die naar onze mening een Procureur-generaal niet behoort te hebben, maar laat men die dan zakelijk noemen. Het ligt uiteraard in dit artikel niet op onze weg om de bevoegdheden van een hogen ambtenaar te bespreken, maar als men critiseert, dient men feiten te noemen en niet zoals de Staten nu doen, te insinueren.

Wij zouden kunnen wijzen op Curaçao's wens geen Europese politieagenten te hebben, terwijl Aruba — althans volgens Henny Eman — die wel wenst, omdat de Arubanen, Indianen van huis uit, niet door Curaçaoënaars wensen te worden opgepikt. Uiteraard is dit een delicaat probleem en men herinnert zich Henny Emans uitspraak over een bekend Curaçaoënaar, maar zonder de fijngevoeligheid te kwetsen, zou men ook hier „de klare waerheit" willen horen.

Ook spreekt er een anti-clericale toon uit het Voorlopig Verslag, wanneer de enkele Statenleden, waarschijnlijk vertegenwoordigers van de Democratische Partij erop aandringen het vervangen van religieuze krachten in gestichten, hospitalen, scholen enz. door lekekrachten, zonder enige godsdienst.

Het lijkt ons goed dit te signaleren, opdat ons volk wete wat het van de Democratische Partij te verwachten heeft.

Toen niemand zich iets van het volk aantrok, — toen ieder-

een zelfs vijandig stond tegenover elke verheffing van het arme volk door onderricht, deed de Missie het wel en gaf onderricht ook aan de armsten.

Toen niemand zich iets van de zieken aantrok, en ze aan hun lot overliet, deed de Missie het en stichtte hospitalen.

Men deed beter door de kinderen, die op verre afstand van de scholen wonen, in de gelegenheid te stellen de scholen te bezoeken door op kosten van het Gouvernement schoolbussen te laten lopen. Daardoor zal het schoolverzuim verminderen, zullen de kinderen beter op tijd komen, en dus ook meer van het onderwijs profiteren. Zulks in verband ook met het Ontwerp School- of leerplicht.

In het hetzelfde Verslag vraagt men om een Ambachtschool voor Bonaire, zonder ook maar enige notie ervan te hebben, wat een ambachtschool kost.

En waarom? Omdat de kinderen van Bonaire niet graag naar de Broeders op Brakkeput zouden gaan.

Dit is in strijd met de waarheid. Blijkbaar luistert men alleen naar de heel enkelen, die om wangedrag moesten verwijderd worden.

Ziehier de feiten:

In 1945 werd Brakkeput Ariba in totaal bezocht door 201 leerlingen. Hiervan waren er van Curaçao 127, en wel voor Ambachtschool 39, voor Werkkamp 64, voor Lagere school (voorbereiding voor Ambachtschool) 24; van Bonaire: 55 jongens, waarvan voor Ambachtschool 20, voor Werkkamp 29; voor Lagere school 5, en 1 voor St. Thomas-college.

Zo goed als alle jongens van Ambachtschool behalen het einddiploma. Ook de jongens van het Werkkamp, — in hoofdzaak jongens, die niet voldoende theoretisch onderlegd zijn om het Ambachtschool-onderwijs te kunnen volgen, — krijgen a) practisch onderricht in het timmervak; b) practisch onderricht in bankwerken; c) opleiding plantagewerk.

Ad a; De jongens van de timmerwinkel verrichten werkzaamheden aan eigen gebouwen. Te vermelden valt, dat al het timmerwerk aan de twee nieuwgebouwde zalen door de jongens, onder leiding van den broeder, gemaakt is. Aan particulieren leverde men deuren, ramen, kozijnen, tafels, kasten enz. Na een opleiding van een jaar of drie, kunnen ze onmiddellijk plaats vinden bij een of anderen uitvoerder of aannemer.

Ad b: De leerlingen ontvangen onderricht in machine-bankwerken, metaaldraaien, automontage, aanleg van electrische licht- en krachtleidingen; — een en ander volgens art. 47 van de Nijverheidswet. Door meer gevorderde leerlingen worden onderhouds- en herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan windmolens, waterpompen, automobielen en motoren, electrisch licht en krachtleidingen, waterleidingen, stoominstallatie enz.

In de loop van dit jaar is deze practische opleiding uitgebreid met een cursus autogeen lassen, en metaalschaven; — verder met enig noodzakelijk theoretisch onderricht, verband houdend met de genoten vóóropleiding der leerlingen.

In 1945 werden vier leerlingen bij een patroon geplaatst.

De plaatsing van de jongens op Brakkeput is absoluut vrijwillig en geschiedt zonder enige dwang. Allen zijn er even graag en komen zelfs na het verlaten van Brakkeput nog graag bij de Broeders terug.

Het lijkt nu goed tegenover de stellingen, die in de Staten verkocht worden, — blijkbaar zonder kennis van zaken en met geen ander doel dan het werk der Missie tegen te werken, — de feiten te stellen, die voor zich zelf spreken.

Wij weiden hierover met opzet zo uitvoerig uit, opdat ook de heren Da Costa Gomez, Desertine, Römer en Arends, de katholieke fractie, hierover zij ingelicht en bij de bespreking een duidelijke toon doe horen.

Elders vragen „enige leden" om inzage van het rapport der agrarische commissie. Vergissen wij ons niet dan werd dat bij de vorige begroting al in het vooruitzicht gesteld. Met name op Westpunt en omgeving zal men gebaat zijn met maatregelen, die toestanden dat jongelui jaren en jaren moeten wachten om te trouwen, kunnen wegwerken.

Hebben de Statenleden het over Aneta en de Gouvernementspersdienst dan valt het op, dat zij eigenlijk liever geen geld hiervoor voteren. Nu is het al een minimaal bedrag wat zij geven, een druppel vergeleken bij wat andere armere landen hiervoor jaarlijks besteden omdat zulke landen met hun tijd meegaan en de waarde der publiciteit begrijpen. Op Curaçao is dat anders, omdat de Statenleden hier in de pers voornamelijk het instituut zien dat der Staten doen en laten mag bewieroken, terwijl zij boos zijn, als critiek op hun gedrag of uitingen worden geuit. Wij hebben zeker onze critiek op Aneta en op de Gouvernementspersdienst, maar zouden toch niet gaarne opheffing van beide diensten zien. Integendeel, wij wensen uitbreiding van beide, opdat deze diensten zich zo kunnen ontwikkelen dat zij ook hier onafhankelijke en onbeinvloede instituten worden waar geen critiek meer op nodig is. Wij zouden willen dat de Statenleden de bladzijden 41—44 uit het Rapport de La Try Ellis, — ook critisch, maar meer gefundeerd dan de Statencritiek, — zouden lezen en tot inkeer komen. Inkeer kan voor Curaçaose Statenleden zijn voordeel hebben.

Vanzelfsprekend kunnen wij ons slechts beperken tot losse opmerkingen naar aanleiding van eveneens losse opmerkingen van het Voorlopig Verslag. Zelfs uit kleinigheden bemerkt men hoe weinig de Statenleden nog ingewerkt zijn. Zeggen zij bijvoorbeeld „dat de proeftuin op Curaçao zich minder moet toeleggen op de kweek van sierplanten" dan kunnen wij daartegenover stellen de uitspraak van een bekend Curaçaoënaar, kenner en minnaar van zijn land: „en sierplanten is nu juist wat wij het meest nodig hebben".

Voetbalvergadering in het Cultuurcentrum.

Fifa-regels zullen bij wedstrijden worden gespeeld.

Suriname beidt prachtig cadeau aan C. V. B. aan.

Op een bijeenkomst in het Cultuurcentrum, welke nodeloos gerekt werd als gevolg van verschillende interpretaties van regels, hebben de vertegenwoordigers der voetbalploegen, die aan het interlandentournooi van de C.V.B. deelnemen, vastgesteld hoe daarbij te werk zal worden gegaan en waaraan men zich te houden zal hebben.

Vertegenwoordigers van de ploegen waren: voor Suriname de heer Wijngaarde, voor Colombia de heer Bello, voor Aruba de heer Odor, voor Feyenoord de heer Rikxoort en voor Curaçao de heer Sentiago. De vergadering stond onder leiding van den heer J. C. Viejou, Voorzitter van de Curaçaose Voetbalbond. Voorts waren verschillende bestuurs- en commissieleden aanwezig, aanvoerders, scheidsrechters en de pers.

De heer G. van der Schroeff, Voorzitter van de Surinaamse Voetbalbond, kreeg het eerst het woord en zeide van deze gelegenheid gebruik te willen maken om alle andere ploegen te begroeten. „Sport maakt vrienden", zeide de heer Van der Schroeff, „en ik hoop dat wij na dit tournooi als goede vrienden uiteen zullen gaan." De heer Van der Schroeff deelde mede, dat in Suriname grote belangstelling voor dit tournooi bestaat. Als blijk hiervan werd hem door een eenvoudigen man, den meubelmaker Abendanon te Paramaribo, een cadeau ter hand gesteld om aan de C.V.B. te overhandigen. Dit cadeau heeft symbolische waarde. Het is een beker, welke door „Baas Abendanon" zelf vervaardigd is van hout en bauxiet — de twee hoofdbronnen van Suriname. De heer Van der Schroeff overhandigde hierop het geschenk aan den heer Viejou. Het is een prachtstuk, waarvan de beker zelf is gemaakt van glanzend mahoniehout en het voetstuk van geslepen bauxiet. Wij zouden het bestuur van de C.V.B. willen voorstellen om dit kostbaar product van kundig vakmanschap met bijbehorend cabinet ergens ten toon te stellen, opdat het ook door het publiek kan worden bewonderd.

De heer Bello van Colombia bedankte voor de attentie, die zijn jongens ondervonden hebben en zeide, dat de Colombiaanse ploeg zich met hart en ziel aan de wedstrijden zal geven. De heer Odor van Aruba bood zijn gelukwensen aan de C.V.B. aan met het 25-jarig bestaan. Hiertoe had hij tevoren geen goede gelegenheid gehad.

De heer Van Rikxoort, sprekende namens Feyenoord, deelde mede, dat de uitnodiging om op Curaçao te komen spelen, in Nederland als iets kolossaals beschouwd wordt. Zijn ploeg zal alles doen om een mooi resultaat te behalen. Men zou anders niet weten hoe terug te keren. Op haar beurt hoopt Feyenoord eens de elftallen uit De West te kunnen ontvangen in haar prachtig stadion.

Hierop volgde het meer technische deel van de besprekingen. Het voorlopig programma werd aangenomen. De quaestie der scheidsrechters levert moeilijkheden op. Alleen Suriname, Feyenoord en Curaçao beschikken over scheidsrechters, die het gehele tournooi bijwonen. Van Aruba kan voor bepaalde wedstrijden een scheidsrechter overkomen. Doch voor Donderdag aanstaande, wanneer Suriname en Colombia tegen elkaar zullen uitkomen, is daarvoor geen tijd meer. Suriname had gaarne gewenst onder leiding van een vreemdeling te spelen. Vroeger heeft men al onder Curaçaose leiding gespeeld. Men wil ook eens zien hoe het onder andere leiding gaat om tevens daaruit te leren. Scheidsrechter Van der Velde van Feyenoord voelt er echter niet voor om Donderdag reeds te fluiten. Hij wil eerst zien hoe de regels hier geïnterpreteerd worden. Scheidsrechter Bromet van Suriname kan het niet begrijpen. Hij heeft toch ook de wedstrijd Aruba — Curaçao gefloten. Nu eerst begrijpt hij welke taak hij op zich nam als de Nederlandse scheidsrechter ervoor terugdeinst om meteen te fluiten. Tenslotte blijft niets anders over dan dat een Curaçaose scheidsrechter, de heer Walter van Rosberg, de wedstrijd van Donderdag zal leiden. Men besluit om de internationale regels van de F.I.F.A. toe te passen. Over de puntentelling wordt bepaald, dat een gewonnen wedstrijd 2 punten geeft en een gelijk gespeelde wedstrijd 1 punt. Wie de meeste punten haalt, heeft gewonnen. Behalen eventueel twee ploegen evenveel punten, dan wordt er op 18 Juni nog een wedstrijd gespeeld. Is er dan nog geen beslissing, dan wint de ploeg die het hoogste gemiddelde heeft.

Een voorstel van de C.V.B. om een Commissie van Beroep in te stellen, samengesteld uit de heren Harry Dennert, Harry de Jongh en Mr. Leon A. L. Weeber, wordt verworpen. De Surinaamse delegatie zegt, dat zij zich onherroepelijk bij de beslissing van den scheidsrechter zal neerleggen. Deze houding wordt bekrachtigd door Feyenoord en de anderen zijn het ermede eens. Men neemt aan dat bij alles een gevoel van sportiviteit zal overheersen.

Bij de rondvraag stelt de Surinaamse delegatie voor een commissie in te stellen om de tijdsduur van de wedstrijden te controleren. Elk der beide ploegen zou in zulk een commissie vertegenwoordigd zijn en dan zou er nog een onpartijdige zijn. Deze commissie zal dan het signaal moeten geven voor de rust en het einde. Feyenoord vindt dat het niet nodig is. De scheidsrechter kan steeds voeling houden met de grensrechters. Het voorstel van Feyenoord wordt aangenomen. De Curaçaose afvaardiging vraagt hoe men het systeem van invallers zal vaststellen. Men zal de F.I.F.A.-regels volgen, maar wat verstaan de andere ploegen hieronder? Inderdaad blijkt er nogal meningsverschil te bestaan. Colombia wil drie spelers gedurende de gehele wedstrijd kunnen verwisselen, al dan niet geblesseerd. Feyenoord wil alleen geblesseerde spelers verwisselen gedurende de gehele wedstrijd. Curaçao wil allen vóór de rust geblesseerde spelers kunnen verwisselen; de doelverdediger mag echter — indien geblesseerd — ook na de rust vervangen worden. Er ontstaat een heftige discussie, waarbij men langs elkaar heen praat. De reglementen van de F.I.F.A. schijnen niet bij de hand te zijn. De gemoederen geraken verhit. Het wordt nog erger als men het niet eens is over wat verstaan moet worden onder „geblesseerde spelers" en het begrip „vóór de rust". Uiteindelijk worden de voorstellen in stemming gebracht. Het Curaçaose voorstel wordt aangenomen. Er wordt bepaald, dat voorspelers tot 5 minuten vóór de rust vervangen kunnen worden indien zij geblesseerd zijn. Een geblesseerde doelverdediger mag gedurende de gehele wedstrijd vervangen worden. Het aantal vervangingen is dan ongelimiteerd. Er wordt echter de nadruk op gelegd, dat de spelers inderdaad geblesseerd moeten zijn, dus niet wegens vermoeidheid kunnen uitvallen. Nadat een foto is genomen van de aanwezigen, wordt de vergadering gesloten.

GEEN KRANT.

In verband met de viering van 's Heren Hemelvaart zal Dagblad Amigoe di Curaçao morgen niet verschijnen.

K.S.C.

Hemelvaartsdag: 10.— uur Korfbal Bitot — A.K.S.

10.— Baseball Caracas — Deportivo Curaçao.

IN NEDERLAND AANGEKOMEN.

Volgens mededeling van het Hoofdkantoor van de K.N.S.M. arriveerden de volgende schepen in Nederland:

Ss. „Aalsum" 22 Mei te Amsterdam; ss. „Van Ostade" 25 Mei te Amsterdam; ss. „Boskoop" 27 Mei te Rotterdam; ss. „Maaskerk" 28 Mei te Amsterdam.

BRUG BIJNA WEER AANGEVAREN.

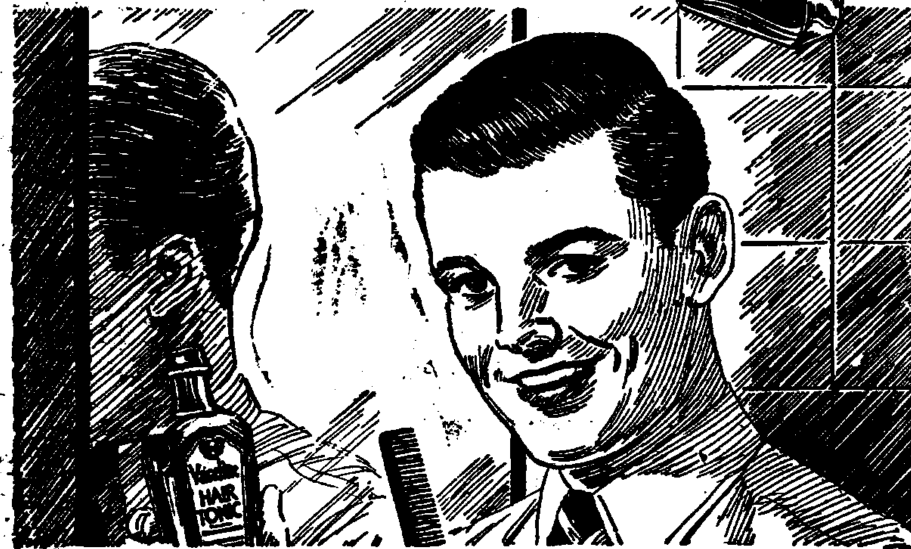
Gisteravond omstreeks half twaalf stevende het tankschip „Frontenag", dat de haven binnenliep, op het bruggenhoofd aan de Pundakant af. Slechts door tijdig de ankers uit te werpen kon een aanvaring voorkomen worden. Gelukkig werden de kabels niet beschadigd en liep het schip niet vast. Op eigen kracht kon het zich weer in goede positie brengen. Het is wel vreemd, dat de laatste tijd de schepen zo vaak moeilijkheden hebben bij de ingang van de haven. Vroeger kwam zoiets bijna nooit voor.

JOURNALISTIEK LEVEN IN CURAÇAO.

De heer Henk de Wit, redacteur van de „Beurs- en Nieuwsberichten", deelde ons hedenmorgen mede, dat hij in verband met een meningsverschil inzake zijn bevoegdheden zijn werkzaamheden ter redactie voorlopig heeft geschorst.

...raçaose Begroting 1947

...het 'Voorlopig Verslag' ...n wij het volgende:

Beschouwingen en tegenbeschouwingen.

...Staten menen teneinde te ...men, dat veel tijd verloren ...et beschouwingen en beto... ...e slechts tegenbeschouwin... ...tegenbetogen kunnen uit... ..., terwijl het gevaar van ...stand niet denkbeeldig is, ...tie, welke zich thans in ...inkrijk aan het voltrekken ...welke gerede aanleiding ...m een groot deel der alge... ...beschouwingen daaraan te ..., vooralsnog in dit verband ...roken te moeten laten.

...er richten de Staten zich ...op de voorbereiding van en ...erk verbonden aan het gaan ...en commissie naar Neder... ...er bespreking van de auto... ..., op welk onderwerp moge... ...j de openbare behandeling ...teruggekomen wordt.

Het motief is vervallen.

...lijk reeds bij de behandeling ...de betrekkelijke ontwerpen ...voren gebracht, wensten de ...n nogmaals te verklaren, dat ...t bereid zijn mede te werken ...en langer handhaven van de ...ten op de Inkomsten- en ...tbelasting. Ook tegen een ...r handhaven van de extra... ...g van 10% op verschillen... ...an den Lande verschuldigde ...agen bestond ernstig be... ...r, daar het motief, dat bij het ...t leven roepen van deze be... ...g bestond, thans vervallen

Geen welvaartsplan op lange termijn.

...eleurstellend werd het gevon... ...dat het Bestuur het niet no... ...gevonden heeft zijn beleid ...r de toekomst te ontvouwen, ...n volstaat met de gelden te ...eren en die naar eigen in... ...t uit te geven. Hoewel in de ...ingsrede van dit college voor ...huidige zittingsjaar aange... ...d, ontvouwt het Bestuur met ...n woord zijn welvaartsplan op ...e termijn, hoewel daarnaar ...aaldelijk gevraagd wordt. ...Bestuur volstaat in de memo... ...van toelichting met enige op... ...tische uitlatingen teneinde ...itgaven te kunnen goedpra... ...De doeleinden worden niet ...gegeven, de objecten van welvaart niet aangeduid. De opcenten, die voor de oorlogvoering geheven werden en niet om de gewone huishoudelijke uitgaven te dekken, moeten gehandhaafd blijven, omdat de uitgaven zodanig opgevoerd worden, o.m. voor een topzwaar bestuursapparaat, dat de opbrengst der opcenten niet gemist kan worden.

Welke landen?

Gaarne zouden de Staten vernemen, welke landen het Bestuur op het oog heeft, wanneer het in de memorie van toelichting zegt, dat Curaçao afhankelijk is van de omringende landen „met hogere levensstandaard".

De plaag van Otrabanda.

Voor de bewoners bewesten de haven wordt de toestand onhoudbaar door het roken der schepen, waardoor grote schade aan huizen en meubilair berokkend wordt. Er bestaat een regeling betreffende het tegengaan van rookverspreiding in het eerste- of stadsdistrict en de haven op het eiland Curaçao (P.B. 1932 No. 90), doch het schijnt, dat daaraan niet de hand gehouden wordt. Indien dit wel het geval is, alhoewel degenen, die met het toezicht op de naleving der bepalingen belast zijn, nimmer aanwezig zijn, deugt het toezicht niet, want waaraan is het dan toe te schrijven, dat urenlang rook, waar men niet doorheen kan zien, de pijpen der verschillende schepen verlaat. Het aanbrengen van asbestringen in de pijpen, welke af en toe verwisseld worden, werd als middel tegen het euvel aan de hand gedaan.

Verbreding van havenmond.

Daar de haven van Curaçao van vitaal belang geacht moet worden voor het economische leven werd in verband met plaats gehad hebbende ongelukken gevraagd of de ingang ervan verbreed kan worden.

De Landsradio en Telefoondienst.

Wederom gaf men zijn ontevredenheid te kennen over de gang van zaken bij de Landsradio- en telefoondienst. Elk jaar worden beloften gedaan en wordt van allerlei in het vooruitzicht gesteld, maar de resultaten laten op zich wachten. Zo werd gevraagd, wanneer de toestellen voor de telefconcentrale op Aruba verwacht kunnen worden, wat er gebeurd is met de gelden, die beschikbaar zijn gesteld voor de aanschaffing van apparatuur voor de telefoon aldaar en wanneer de automatisering tot stand zal komen.

Indertijd is een commies bij die dienst te werk gesteld, speciaal voor de invoering van een bedrijfsboekhouding. Deze ambtenaar is daar reeds meer dan een half jaar weg, zodat aangenomen mag worden, dat zijn werkzaamheden beëindigd zijn.

Gaarne zouden de Staten dan ook de bedrijfsresultaten van deze tak van dienst zien alsook van het slacht- en koelhuis op Parera.

Hoe staat het met het A.B.C.-bedrijf.

De Staten zouden het op prijs stellen de balans, alsmede de winst- en verliesrekening van het A.B.C.-bedrijf ter inzage te kunnen krijgen. Dit bedrijf is, in strijd met hetgeen bij de opzet ervan medegedeeld is, nog steeds een overheidsbedrijf, en een lucratief ook. De aandelen ervan zijn nog steeds niet verkocht. Gaarne zou men vernemen, wat hiervan de reden is, alsook welke plannen bestaan ten aanzien van de uitbreiding en de aanschaf van materiaal.

Het huisvesten der vreemdelingen.

Bij de toelating van vreemdelingen schijnt geen punt van overweging uit te maken of de mensen hier wel huisvesting kunnen vinden.

Het gevolg van een en ander is, dat allerlei gezinnen bij elkaar in gaan wonen en er toestanden ontstaan, die verre van gewenst zijn. Teneinde onze eigen mensen te huisvesten, moet Curaçao leningen sluiten, die in de millioenen lopen. De hiervoor gesignaleerde handelwijze ten aanzien van de toelating van vreemdelingen bemoeilijkt het probleem in niet geringe mate.

Het tempo, waarin de volkswoningbouw plaats vindt, is te langzaam om dit probleem, mede in verband met de gewenste krotopruiming, op te lossen. Indien dit versneld kan worden door particuliere ondernemingen in te schakelen zijn de Staten gaarne bereid mee te werken om de nodige gelden die deze versnelling zal vragen beschikbaar te stellen.

Een lid betoogde dat de werkkracht van den man hier nodig is; het meenemen van het gezin geschiedt voor eigen risico ook op het punt van vinden van onderdak.

Het Openbaar Onderwijs.

Gezien de onbevredigende toestand bij het openbaar onderwijs drongen enige leden er op aan grotere bevoegdheid te geven aan de ouder-commissies o.m. door deze de bevoegdheid toe te kennen voordrachten te kunnen indienen voor schorsing en/of ontslag van personeel.

Een huurquaestie.

Een lid wenste, dat de Gezaghebber van Aruba geen huur meer betaalt voor zijn ambtswoning, daar dit het gouvernements-huis van Aruba is.

Andere leden zagen niet in waarom voor den Gezaghebber van Aruba in deze een uitzondering gemaakt moet worden.

Vlees tekort.

Het zal het Bestuur niet onbekend zijn, dat er op het ogenblik een vrij ernstig tekort aan vlees is. Gaarne zou men vernemen welke maatregelen het Bestuur heeft getroffen om hieraan tegemoet te komen.

Parkeerplaatsen.

Gezien het gebrek aan parkeerruimte wensten verscheidene leden de parkeerplaatsen tussen de Bredestraat (P) en het Waterfort weer opengesteld te zien voor particuliere auto's.

Slechte electriciteit op Aruba.

Enige leden vestigden er de aandacht op, dat de Arend Petroleum Maatschappij op Aruba, waarvan stroom betrokken wordt voor de electriciteitsvoorziening van de stad, niet in staat is meer stroom te leveren dan zij thans reeds doet. Doordat nieuw gebouwde huizen toch licht moeten hebben, worden zij op het net aangesloten met als gevolg, dat het licht steeds slechter wordt. Door de onmogelijkheid om stroom te betrekken, kunnen zich geen industrieën vestigen, die deze voor de oefening van hun bedrijf nodig hebben. Gaarne zal vernomen worden welke maatregelen het Bestuur hiertegen genomen heeft of voornemens is te nemen.

ARUBA
DE ARUBAANSE KUNSTKRING GEVORMD.

Men schrijft ons:

Vrijdag 24 Mei jl. hield men een algemene vergadering in het gebouw „Bolivariana", alwaar men behandelde de zg. Oprichting der Vereniging, zodat een Bestuur werd gekozen, de Statuten voorgelegd en goedgekeurd, om te worden doorgezonden naar Curaçao ter goedkeuring van den Gouverneur, contributie vastgelegd en algemene besprekingen gehouden.

Het Bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter de heer F. Steenmeyer; ondervoorzitter de heer S. N. Ecury; Secretaris de heer A. Pietersz: Penningmeester de heer E. Kroon. Commissarissen de heren T. Marchena; J. Pauw en J. Simoons.

Vooraf moet er gezegd worden, dat met dit Bestuur aan het Hoofd, het succes van de Arubaanse Kunstkring bij voorbaat gewaarborgd is. Immers Voorzitter Steenmeyer is een echte kunstenaar die ongetwijfeld met hart en ziel voor de vooruitgang van de Kunstkring zal zorg dragen. Niet alleen apotheker zijnde van Botica Aruba, doch is bovendien een zeer goede pianist en heeft zich reeds als zodanig hier op Aruba laten kennen. (men bedenke zijn piano begeleiding toen Frans Deck en Raoul del Val op Aruba waren, die verbaasd waren hier op Aruba zulk een goede pianobegeleider aan te treffen). De keuze dus op den heer Steenmeyer is 100% op zijn plaats.

De keuze op onder-voorzitter Ecury is zeker niet misplaatst, daar de heer Ecury iemand met een fijne smaak is zowel voor kunst als wetenschap en een fijne muziekliefhebber en is bovendien een zeer bekende figuur in de Arubaanse samenleving. Men bedenke dat de heer Ecury de zg. oprichter was van de Sociedad Bolivariana). In den persoon van H. A. Pietersz als Secretaris, zijnde de functie waar alles om draait, kon er geen betere keuze worden gedaan. Immers de heer Pietersz is een nette, actieve en begaafde persoon, van wien de kunstkring zal kunnen verwachten, dat alles er goed bij zal varen. De heer Pietersz is Gouvernements-ambtenaar en bekend bij de Voogdijraad.

De Heer Kroon als Penningmeester is zeer bekend als Vertegenwoordiger van de firma Winkel Handel Mij., zodat wij gerust kunnen zeggen, dat de centen van de Vereniging in goede handen zullen zijn.

Verder krijgen wij de Commissarissen Jan Simoons en Jan Pauw, reeds bekende personen in de Arubaanse samenleving en respectievelijk President van de Club Suriname en A.N.V. De heer Simoons is apotheker van Botica del Pueblo en de heer Pauw is ex-correspondent van de Beurs & Nieuwsberichten en gouvernementsambtenaar en werkzaam op het Kadaster; dus twee personen die zeker op hun plaats zijn wat betreft Club Suriname en A.N.V.

Commissaris Marchena is eveneens een bekende persoon in de Arubaanse samenleving en is thans Secretaris van de Sociedad Bolivariana en is ook een persoon met fijn gecultiveerde smaak voor kunst en wetenschap; de heer Marchena is practizijn op Aruba. Zodat met twee apothekers, die voor de medicijnen zullen zorgen, een practizijn die bij zal staan met adviezen, zal en moet de Kunstkring er goed bij varen.

Tevens werd er beslist om de jaarlijkse contributie op tien guldens (fls. 10) te zetten per persoon en dames-leden kunnen ook worden aangenomen, alsmede junior-leden (d.i. personen van twaalf jaar tot en met achttien jaar,) die vijf (fls. 5.) per jaar zullen moeten betalen.

Zowel de kunstkring als het Bestuur zij hierbij goed succes toegewenst!

Hedenmorgen overleed plotseling in den ouderdom van 76 jaar onze innig geliefde echtgenoot, vader, behuwdvader, grootvader en zwager de heer

BENJAMIN JACOB DE CASTRO

Namens de familie
Frank de Castro
Max de Castro
Edgar de Castro
Pieter Gildemeier
Raymundo de Castro
Jorge de Castro
Rodolfo Pardo
Frans Vreugdenhil

De uitvaart zal plaats hebben op 30 Mei te 8 uur voormidd. van het sterfhuis Scharloo 96

DE HEER EN MEVROUW
D. A. VIDAL - CARDOZE
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoontje
ELTON PHILIP
Willemstad, 26 Mei 1946.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

EEN GRONDWET VOOR CURAÇAO.

Op de vele en velerlei reacties in dit blad op mijn ernstig beredeneerde critiek op Dr. da Costa Gomez's „Proeve ener grondwet voor de Nederlandse Antillen" zij het mij vergund het hierna volgende als mijn slotwoord naar voren te brengen.

Het antwoord van den Groot-Nederlander, al stak het door de zelfbeheersing, die het toonde, nog zo gunstig af tegen de opgewonden kreten, die van elders werden vernomen, bewijst (door de oppervlakkigheid, waarmee het mijn bezwaren behandelt) hoe een gevaarlijk lichte opvatting leiders dezer stroming hebben van de verantwoordelijkheid, die zij op zich genomen hebben. Zij moeten het verstand van de menigte zijn. Dit is de erkenning van een feit, welke erkenning van essentieel belang is voor het welzijn van het volk zelf. Wanneer leiders door een verkeerd begrip van hetgeen door het woord „Democratie" wordt aangeduid, tot de massa afdalen, haar begrippen en haar gevoelsleven tot norm van hun handelen nemen, dan mogen zij er tegen waken, dat zij geen blinde leiders van blinden worden; want wat hiermee geschiedt, is sinds twintig eeuwen voorspeld.

Men moet Dr. da Costa Gomez kennen, zegt de schrijver, om te weten, dat hij zijn proeve eerder aan de ogen van het volk dan aan die van meer bevoegden onderwerpt. Het is dan ook juist, omdat ik hem zo goed ken, dat ik hem met klem heb gevraagd, althans in dit éne allerbelangrijkste geval een uitzondering te maken op een regel, die op grond van de in de vorige alinea vermelde overweging mij altijd verkeerd voorkomt, maar die speciaal in dit geval de rampzaligste gevolgen moet hebben. En wanneer de Doctor tot het volk wil gaan, waarom gaat hij niet tot zijn eigen mensen? Waarom hield hij deze reeks lezingen, resulterende in de uitgifte van een proeve van grondwet, niet onder auspiciën van zijn eigen R. K. Partij bestuur? Is dat omdat dit Bestuur te enthousiast was over zijn proeve en alles wat daarmee samenhing? Waarom heeft hij een neutrale vereniging uitgekozen, om voor volk van Curaçao te dienen?

Een voorbeeld van oppervlakkigheid ligt in de reactie van den schrijver op mijn lang en breed betoog, dat de proeve een anti-nationaal karakter heeft. Hij plaatst hiertegenover de opmerking, dat hij ze juist nationaal vindt, omdat ze zo goed zal passen in de nieuwe Nederlandse natie zoals onze Vorstin zich die voorstelt. Als men wil refereren naar hetgeen de Koningin zich voorstelt, moet men zich houden aan de woorden, die door Hare Majesteit zijn gebezigd. Het enige wat ons bekend is: Haar December-boodschap in verband met de instelling der Rijksconferentie plus de adviescommissies ter voorbereiding daartoe, leert ons over de voorstellingen van Hare Majesteit juist genoeg, om met zekerheid te kunnen zeggen, dat de door den Doctor gevolgde methode tegen (het onderstreepte hier en elders gespatieerd) Haar opvattingen is.

Van oppervlakkigheid gesproken, de schrijver weerspreekt de gevaren voor corruptie, die ik in de proeve zag, met de opmerking dat Curaçao op het ogenblik niet corrupter is dan enig ander deel van het Koninkrijk. Wat dan ook niet beweerd, en volkomen bezijden de quaestie is. Ik zou geen enkel deel van het Koninkrijk een experiment toewensen met de regelingen in deze proeve vervat, want voor dat deel zouden dezelfde gevaren dreigen, als die welke ik voor Curaçao signaleerde. Doch indien het gebeurde, zouden wij ons zacht kunnen spiegelen aan zijn droeve ervaring. Laten we ons ondertussen spiegelen aan andere landen met ongeveer gelijke politieke ontwikkeling als ons volk en met zelfs meer politieke ervaring. Het is niet zonder grond dat het Curaçao van vandaag zo gunstig bij hen afsteekt.

Men versta me wel. Ik wil daarmee niet zeggen, dat ik een voorstander zou zijn om de tegenwoordige toestand te bestendigen. **Dat zij verre. Ik ben even groot voorstander van autonomie voor Curaçao als Dr. da Costa Gomez of wie dan ook; ik ben voor volledige autonomie binnen het Rijksverband;** maar het door Dr. da Costa Gomez geprojecteerde gepropageerde Republiekje van de Zes Verenigde Eilandjes der Nederlandse Antillen op de grens van het Rijksverband zal funest zijn voor het welzijn van de bewoners dezer eilanden. Mijn critiek daartegen staat er nog in volle kracht; noch de doctor, noch de andere paladijnen van de „proeve" heeft er één punt van kunnen weerleggen.

Uit voorzorg, zegt de schrijver, heeft Dr. da Costa Gomez de gelijkstelling van het biezonder onderwijs in zijn proeve opgenomen. Opdat, al mocht de nieuwe grondwet er over zwijgen, toch met deze algemene wens van het Curaçaose volk rekening gehouden zal worden. Zonder voorzorg voor wat de nieuwe Constitutie zal bepalen, heeft hij echter de eed van trouw aan den Koning uit zijn proeve geschrapt. Dit is een markante tegenstelling, die mij brengt op het punt, waarover ik den doctor nog een dupliek schuldig ben.

Dr. da Costa Gomez schrijft:

1. „De eed, die de leden van de Volksvertegenwoordiging afleggen is dezelfde als die de leden van het Parlement afleggen bij de aanvaarding van hun betrekkingen".

Mijn wederwoord luidt:

Dat kan zo zijn, maar bovendien verbinden de Staten-Generaal als zodanig (het lichaam, het college) zich onder ede de rechten der Kroon te handhaven en alles te doen wat getrouwe Staten-Generaal schuldig zijn te doen. Leden van de Staten-Generaal komen en gaan, maar de Staten-Generaal blijven en de eed is te allen tijde bindend. Dat is het verschil met dit gebiedsdeel en daarom kan de individuele eed van trouw van elk Statenlid niet vervallen zonder de meest onheilspellende vooruitzichten. Het strafwetboek is niet toereikend.

Dr. da Costa Gomez schrijft:

2. „De algemene volksvertegenwoordiging kan den Koning niet huldigen, daarom is er ook geen inhuldigingseed".

Mijn wederwoord luidt:

De algemene Volksvertegenwoordiging kan den Koning niet huldigen, daarom is er een individuele eed van trouw. Inhuldigen wil niet zeggen: hulde betuigen, maar plechtig onder ede het gekroonde Hoofd als Koning erkennen. Dit gebeurt op Curaçao niet en daarom moet de individuele eed blijven bestaan.

Dr. da Costa Gomez schrijft:

3. „De inhuldiging zal, nadat eventueel een staatsparlement gevormd zal zijn, door dit orgaan, waarin ook Curaçaose afgevaardigden zullen zitten, plaats vinden".

Mijn wederwoord luidt:

Dr. da Costa Gomez zegt **eventueel**; dat heeft de betekenis van: indien, dus iets voorwaardelijks, iets onzekers, van bepaalde of onbekende omstandigheden afhankelijks; een mogelijkheid. Wat voor waarde heeft het de eed te willen voorbehouden voor een Staatsparlement, waarvan men de totstandkoming als onzeker beschouwt. In het stelsel van Dr. da Costa Gomez bestaat er geen zekerheid omtrent het staatsparlement, althans het is niet onmisbaar. Toch wil hij beginnen met de individuele eed af te schaffen. Is er iets tegen die eed, dat er zoveel moeite wordt gedaan om die te schrappen. Want zelfs indien het staatsparlement eventueel in het leven geroepen wordt en de inhuldiging daarin plaats vindt, zelfs dan is het raadzaam in het gebiedsdeel Curaçao de eed van trouw van de Statenleden te handhaven, aangezien de inhuldiging in elk geval in het Rijk in Europa zal geschieden en men er in het gebiedsdeel Curaçao niets van ziet of bemerkt.

Dr. da Costa Gomez schrijft:

4. „De inhuldigingseed hoort niet thuis in een constitutie, waarin geen inhuldigingsartikel kan worden opgenomen."

Mijn wederwoord luidt:

Dat is tautologie: we are here, because we are here. Een inhuldigingseed is hier op Curaçao nooit afgelegd; en niemand heeft ooit voorgesteld die hier in te voeren. Te willen bewijzen, dat de inhuldigingseed niet in de Curaçaose staatsregeling thuishoort, is, op zijn zachtst uitgedrukt, tijdverlies. Anders is het evenwel gesteld met de eed van trouw. Dr. da Costa Gomez schrijft verder: „zie provinciale- en gemeentewet". Maar Curaçao staat tot het Rijk in Europa niet in dezelfde verhouding als een Provincie of Gemeente tot het Rijk in Europa staat. De wetgevende macht in het Rijk in Europa (t.w. Koning en Staten Generaal) brengt wetten en belastingen tot stand, die voor alle ingezetenen van de Nederlandse provinciën en gemeenten bindend zijn, n.l. Burgerlijk recht, Strafrecht, inkomsten-, winst-, grondbelasting, invoerrechten en accijnzen enz.

In een dergelijk verhouding kan dit gebiedsdeel in de nieuwe structuur dergelijke wetten, directe en indirecte belastingen in het leven kunnen roepen, waaraan ook ingezetenen van dit gebiedsdeel („burgers van de Nederlandse Antillen", zoals het heel deftig heet) onderworpen zijn. Wat wordt er dan van onze autonomie. En het klopt ook niet met artikel 93 van de proeve van Dr. da Costa Gomez, volgens hetwelk belastingen in de Nederlandse Antillen uit kracht en volgens voorschriften van een wet (lees landsverordening) geheven worden.

Ik heb in mijn artikel van 13 Mei geschreven, dat de proeve van Dr. da Costa Gomez maar al te duidelijk de littekenen draagt van een voortijdige en geforceerde geboorte. Men kan niet beginnen met een grondwet voor de Nederlandse Antillen samen te stellen; een proeve van een staatsregeling voor deze eilanden moet tevens gepaard gaan met een proeve van grondwet voor het vierdelige Koninkrijk. De artikelen van Dr. da Costa Gomez hebben mij in de overtuiging bevestigd. Nu eens hoort men, dat de proeve-grondwet voor veranderingen vatbaar is; dan weer, dat Dr. da Costa Gomez dit alles op zijn lezingen heeft uitgelegd. Het ene is een erkenning van de juistheid van de gemaakte opmerking: het andere is te vaag om er op in te gaan. De meeste grondslagen, waarop de proeve opgetrokken is, berusten op de theorieën van Jean Jacques Rousseau; als men veranderingen wil aanbrengen, moet men van verschillende andere beginselen uitgaan, zich baseren op een gans andere rechtsphilosophie, zich in menig opzicht, principieel op een ander standpunt plaatsen. En al zou in een lezing dit of dat besproken of uitgelegd zijn, het ene moet met het andere in overeenstemming zijn en alles moet in één geheel passen.

Dr. da Costa Gomez heeft in de Statenvergadering van 18 April jl. openlijk verklaard, dat hij in zijn streven naar autonomie geen partijen kent en geen verschillen. Hiermee geeft hij duidelijk te kennen, dat hij, voor wat althans de autonomie aangaat, zich niet zal laten leiden door hetgeen zijn eigen partij (de R. K.) in dit opzicht wenselijk of bindend mocht achten. Volgens eigen opvattingen en inzichten zal hij dan blijkbaar te werk gaan. Indien bij het voortdraaien van het rad van avontuur (hemeltje, hemeltje, wat een geharrewar!) het Vrouwe Fortuna mocht behagen, Dr. da Costa Gomez met andere Statenleden, deskundigen en adviseurs naar Nederland te laten vertrekken, dan moge men deze verklaring van Dr. da Costa Gomez indachtig zijn, hetgeen in dit geval betekent, dat hij in Nederland geen woordvoerder of vertegenwoordiger zal zijn van een partij, en derhalve ook niet van de partij, die hem het vorig jaar op de candidatenlijst geplaatst heeft.

V.E.Q.

Een officier van de politie bewaakt zeven ton suiker welke verspreid werd op de grond toen een aanhangwagen omkantelde te Medford, Massachusetts. De lading werd gered.

Overdenking.

DE HEMELVAART DES HEREN.

(Homilie v.d. heiligen Gregorius Paus, Marcus 6, 14—20).

Dat de leerlingen talmden om 's Heren verrijzenis te geloven, was niet zozeer hun zwakheid, als wel, om het zo te zeggen, onze toekomstige sterkte. Immers, omdat zij twijfelden, is de verrijzenis door vele bewijzen aangetoond; en wanneer wij ze bij het lezen erkennen, worden wij dan niet door hun twijfel versterkt? Want Maria Magdalena die terstond geloofde, heeft mij minder verschaft dan Thomas, die lange tijd twijfelde, en aldus in ons hart de wonde van twijfel geheeld. Om de waarheid van 's Heren verrijzenis in ons op te nemen, moeten wij ook de aandacht schenken aan hetgeen Lucas verhaalt, als hij zegt: „Toen Hij met hen aanlag, beval Hij hun zich van Jeruzalem niet te verwijderen." En een weinig verder: „Voor hun ogen werd Hij opgenomen, en een wolk onttrok Hem aan hun blik." Let op de woorden, slaat acht op de geheimenissen. Terwijl Hij spijs nam, werd Hij opgenomen. Hij at, en steeg op, opdat nl. door het feit van het eten de werkelijkheid van zijn lichaam zou blijken. Marcus evenwel herinnert er aan, dat de Heer alvorens ten Hemel op te klimmen zijn leerlingen verstoktheid van hart en ongelovigheid verweten heeft. Wat anders moeten wij hierin zien dan dat de Heer juist daarom op het ogenblik dat Hij zijn leerlingen lichamelijk verliet, hen berispte, opdat de woorden die Hij al scheidende sprak, des te dieper in het hart zijner toehoorders zouden blijven gegrift? Laten wij, nadat hunne verstoktheid hun verweten is, horen welke aansporing Hij hun geeft: Gaat de gehele wereld door en predikt het Evangelie aan alle schepsel. „Moest soms, mijne broeders, het Evangelie aan levenloze dingen gepredikt worden, of aan redeloze dieren, dat daaromtrent aan de leerlingen gezegd worden: „Predikt aan alle Schepsel?" Doch met „Alle schepsel" wordt de mensen bedoeld. De mens toch heeft iets van elk schepsel. Want hij heeft met de stenen gemeen dat hij bestaat, met de bomen dat hij leeft, met de dieren dat hij gevoel heeft, met de Engelen dat hij verstand heeft. Indien derhalve de mens met elk schepsel iets gemeen heeft, is de mens in zekere zin „alle schepsel". Aan alle schepsel wordt dus het Evangelie verkondigd, wanneer het den mens alleen verkondigd wordt.

GOUDLENING.

De 100.000.000 dollar goudlening die aan de Nederlandse Regering in Februari 1945 verleend is door een syndicaat van New Yorkse banken onder leiding van de „Chase National Bank" is Vrijdag terug betaald door het verkrijgen van een evenredig hoeveelheid goud van de Federale Reserve-Bank tegen eenzelfde onderpand.

Dit opent de mogelijkheid tot het verkrijgen van nieuwe leningen aangezien de Noordamerikaanse banken toelating hebben om een maximum van 10% van hun beschikbaar kapitaal en een surplus aan elke afzonderlijke lener af te staan (Aneta).

BEKENDMAKING

Het Wnd. Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken maakt HH. Handelaren nogmaals er op attent, dat indien zij goederen van Aruba naar Curaçao of van Curacao naar Aruba wenschen te verschepen, zij de aanvragen ter bekoming van een consent, als bedoeld bij artikel 4 van P.B. 1944 No. 118, DRIE DAGEN VOOR DE VERSCHEPING ten kantore van het Bureau voor Crisiszaken te Oranjestad of, Sociale en Economische Zaken te Willemstad moeten indienen.

Het Wnd. Hoofd voornoemd,
Mr. H. J. M. Hoogeveen.

BEURS STABIELER.

De beurs was Vrijdag enigszins stabieler, alhoewel de dalende neigingen nog steeds doorgaan. De suiker-bedrijf aandelen werden voor de eerste maal op de officiële lijst toegelaten. Transacties zijn niet gesloten, alleen de gevraagde en geboden prijzen zijn genoteerd (Aneta).

NIEUWE HANDELS-OVEREENKOMST MET BELGIË.

Nederland en België hebben een nieuwe handels-overeenkomst gesloten ten waarde van meer dan 500.000.000 gulden in goederen tevens een nieuw crediet aan Nederland verlenende ten waarde van 1.500.000.000 Belgische francs. De onderhandelingen tussen Nederland, België en Luxemburg over de tol-unie werden in Den Haag voort gezet (Aneta).

VRIENDSCHAPPELIJKE BANDEN.

Het Indonesische rijst-aanbod aan Brits-Indië werd door de Indische Congres Partij en het Werk Comité geprezen. Men verklaarde: „Dit aanbod is gedaan in een tijd dat Indonesië ernstige problemen en moeilijkheden moet doormaken en het toont de vriendschappelijke banden die Indonesië en Brits-Indië verenigen" (Aneta).

JAPANNERS VAN MANOKWARI.

3300 Japanners die zich op het ogenblik op Manokwari bevinden worden geëvacueerd naar Hollandia, om daar het gebied gereed te maken voor kolonisatie. De SEAC besloot eerst dat niet meer dan 1.000 als havenarbeiders en technici blijven konden, waarna bericht kwam dat alle Japanners geëvacueerd moesten worden.

Het was echter onmogelijk vertragingen te voorkomen indien alle Japanners geëvacueerd werden. Toen Nederland een protest indiende besloot SEAC een zeker aantal achter te laten (Aneta).

VERMINKTE LICHAMEN GEVONDEN.

De Brits-Indische Persdienst verklaarde dat de verminkte lichamen van leden van een Nederlandse patrouille, die ten Westen van Pesing in een hinderlaag gelokt zijn, gevonden zijn. De volgende dag zijn zij door Nederlandse Medische Officieren onderzocht, en volgens het onderzoek waren zij erg mishandeld. De lichamen werden naakt gevonden zelfs de ringen en indentificatie penningen waren verdwenen (Aneta).

BONT & TEXTIEL.

Voor meer dan een millioen waarde aan gouden en zilveren voorwerpen, juwelen, bont, linnen en textielwaren, dat door de Duitsers in Arnhem was gestolen is naar Nederland teruggestuurd. De buit is te Ahremberg in Westphalen gevonden.

PRINSELIJK GEZIN NAAR BELGIË.

Hunne Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Prins Bernhard zijn van plan in de loop van dit jaar een bezoek te brengen aan België. De Secretaris van Prins Bernhard ontkende, dat er plannen waren om een bezoek aan de Verenigde Staten te brengen. (Aneta)

HERDENKING TE MARGRATEN.

Behalve de plechtigheden te Margraten op 30 Mei zullen ook op andere Noordamerikaanse soldatenkerkhoven op die datum plechtige herdenkingen plaats hebben onder meer te Molenhoek in Limburg en te Son in Noord Brabant. Noordamerikaanse en Nederlandse militairen nemen hieraan deel. (Aneta)

BONAIRIAANSE NIEUWTJES.

— **Gezaghebber** Xavier M. Krugers is naar Nederland vertrokken voor vacantie. De heer Paap neemt voor hem waar.

— **Alom zegt** men, dat de volgende maand „de" boot komt om de geïnterneerden naar Europa terug te brengen.

— **Achter in** de kerk van Kralendijk zijn de perspectief-tekeningen opgehangen van de nieuw te bouwen kerk. Ze trekken veel belangstelling, en geven hoop, dat spoedig met het bouwen een aanvang zal worden gemaakt.

— **De uitslag** van de keuring van dienstplichtigen is alles behalve gunstig. Van de 16 jongelieden werden er 12 afgekeurd.

— **Het graafwerk** aan de put van de Seroe Grandi heeft meer dan 1000.— G. gekost.

— **Reeds meer** dan vijf maanden heeft het niet geregend. De gevolgen van de droogte doen zich allerwege gelden. De meeste mensen moeten zoet water kopen. Geiten, ezels en wilde duiven trekken naar de bewoonde gedeelten om eten te zoeken. Dagelijks komen er schapen en geiten van honger om.

— **Bonairianen** op Curaçao en Aruba zijn gelden aan het inzamelen om zelf den heer Gerharts naar Nederland te sturen als afgevaardigde van Bonaire in de commissie van bestuursdecentralisatie.

— **De heer** Louis W. de Wit, directeur van de N.V. Beurs en Nieuwsberichten, is voor enkele dagen op Bonaire om het eiland te leren kennen.

— **Mary Pos** is ook aangekomen en hield Zaterdagavond een boeiende lezing over Zuid-Afrika. De zaal was goed gevuld. De journaliste maakt een zeer sympathieke indruk. Haar lezing was rijk aan inhoud, boeiend en eenvoudig van taal.

— **Dominee** Johan Mietes komt nu om de veertien dagen naar Bonaire, daar Ds. Essers voorgoed vertrokken is.

— **Frater Odulfinus**, Missie-Overste der Fraters, brengt thans een bezoek van drie dagen aan ons eiland.